

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (AMK)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Opiskelijavalintojen uudistamistoimenpiteet tulee raportoida alakohtaisesti. Raportoinnissa voi käyttää OKM:n ohjauksessa käytettävää alaluokittelua:

- Kasvatusalat
- Terveys- ja hyvinvointialat
- Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat
- Yhteiskuntatieteet ja palvelualat
- Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet
- Luonnontieteet
- Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat
- Maatalous- ja metsätieteelliset alat
- Hammaslääketiede
- Lääketiede

1. Mitä toimenpiteitä olette tekemässä korkeakoulutasoisesti ja alakohtaisesti valintakoemenettelyjen kehittämiseksi, erityisesti liittyen pitkäkestoista valmentautumista vaativista pääsykokeista luopumiseen kullakin alalla? Miten korkeakoulujen välinen alakohtainen yhteistyö on edennyt?

2. Miten siirto-opiskelijoiden, koulutusalan vaihtajien valintamenettelyiden kehittäminen etenee? Miten aikuisten tutkintoon johtavan koulutuksen valintamenettelyjä kehitetään?

3. Onko korkeakoulussa käynnissä uutta valintakokeisiin liittyvää tutkimusta tai valintamenettelyihin liittyvää arviointia?

1) Sosiaali- ja terveysala:

Diak tekee valintayhteistyötä muiden alan ammattikorkeakoulujen kanssa. Diak on mukana Metropolian vetämässä opiskelijavalintojen kehittämishankkeessa ja noudattaa yhdessä sovittavia alakohtaisia linjauksia. Diak on mukana sosiaali- ja terveysalalla sähköisessä esikarsintakäytännössä. Diak harkitsee osallistumista syksyllä 2017 Tampereen amkin ja Metropolian kehittämään sähköiseen terveysalan valintakokeeseen. Diakin osalta kokeeseen kehitetään diakonisen hoitotyön valintaan soveltuva osio.

Diakin valintakokeet eivät edellytä pitkäkestoista valmistautumista. Diakin koulutusaloilla ei ole mahdollista siirtyä kokonaan todistusten perusteella tapahtuvaan valintaan. Sosiaali- ja terveysalalla on voitava valintakokeiden avulla selvittää opiskelijan soveltuvuutta alalle. Diak pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan siihen, että sosiaali- ja terveysalalla karsinta valintakokeisiin voisi tapahtua todistuksia hyödyntäen sekä lukio- että ammatillisen koulutuksen välillä tulevien osalta.

Diak on kehittänyt korkeakoulutuksessa aliedustettujen ryhmien (maahanmuuttajat, romanit) hakuprosesseja ja valintakoemenettelyä tasa-arvoisempaan ja mahdollistavampaan suuntaan.

Humanistinen ala:

Diakin valintakokeet eivät edellytä pitkäkestoista valmistautumista. Viittomakielen ja tulkkauksen ja asioimistulkkauksen koulutuksissa on voitava valintakokeiden avulla selvittää opiskelijan soveltuvuutta alalle. Diak tekee valintakokeiden

kehittämisessä yhteistyötä Humakin kanssa.

2) Sosiaali- ja terveysala:

Diak mahdollistaa oman ammattikorkeakoulun sisällä opiskeluoikeuden vaihtamisen sosiaali- ja terveysalan koulutusten kesken puolen vuoden opintojen jälkeen, mikäli opiskelijalla ei ole rästisuorituksia. Siirto-opiskelijoiden haku tulee keväästä 2017 lähtien opintopolkuun. Siirtojen kautta tulevat opiskelijat haastatellaan, mutta varsinaista valintakoetta heille ei järjestetä. Aikuiset hakevat yhteishaussa ja osallistuvat sähköiseen esikarsintaan ja valintakokeisiin.

Humanistinen ala:

Siirto-opiskelijoiden haku tulee keväästä 2017 lähtien opintopolkuun. Siirtojen kautta tulevat opiskelijat haastatellaan, mutta varsinaista valintakoetta heille ei järjestetä. Aikuiset hakevat yhteishaussa ja osallistuvat valintakokeisiin. Asioimistulkkauksen koulutuksessa siirtoja ei ole, koska Diak on ainoa kouluttaja.

Helsingin yliopiston kanssa valmistellaan asioimistulkkauksessa tulkki (AMK) -tutkinnon suorittaneiden mahdollisuutta jatkaa yliopiston tulkkauksen koulutuksen maisteriohjelmaan.

3) Diak arvioi jokaisen valinnan jälkeen omaa valintakoettaan ja kehittää sitä kokemusten pohjalta. Valintakäytännöt on uudistettu 2016 ja arvioinnin jälkeen edelleen kehitetty vuodelle 2017. Varsinaista tutkimusta ei ole meneillään.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

4. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

5. Tarjoaako korkeakoulu avoimen korkeakouluopetuksen lisäksi muita mahdollisuuksia toisen asteen opiskelijoille? Miten toisen asteen opiskelijat huomioidaan avoimen tarjonnassa?

4) Vuonna 2017 Diak käynnistää Helsingissä Suomen Diakoniaopiston kanssa kokeilun, jossa toisen asteen sote-alan opiskelijoille tarjotaan mahdollisuutta suorittaa sosiaali- ja terveysalan tutkintoon kuuluvia opintoja kesäopintoina. Opinnoissa hyvin menestyneille tarjotaan keväällä 2018 erillishaun kautta mahdollisuutta hakeutua yksinkertaisempaa väylää pitkin amk-opintoihin. Kokemusten perusteella käytäntöä voidaan laajentaa muille kampuksille. Diak kehittää ja pilotoi maahanmuuttaja- ja romanitaustaisten opiskelijoiden korkeakouluvalmiuksia ja valintakäytäntöjä Opin portailla Pohjois-Pohjanmaalla ja Opin portailla Satakunnassa -hankkeissa. Molemmissa hankkeissa luodaan yhdessä alueen toisen asteen oppilaitosten kanssa käytäntöjä ja malli maahanmuuttaja- ja romanitaustaisten hakijoiden sujuvaan siirtymään toisen asteen opinnoista ammattikorkeakouluopintoihin. Hankkeissa kehitetään valintakoekäytäntöjä tasa-arvoisemmiksi ja pilotoidaan maahanmuuttaja- ja romanitaustaisille kohderyhmille suunnattuja erillishakuja. Opin portailla Satakunnassa -hankkeessa kehitetään yhteistyössä toisen asteen oppilaitosten kanssa koulutusaloista ja ammateista kertovaa digimateriaalia sekä korkeakoulutuksen että toisen asteen käyttöön. Tsetanes naal -hankkeessa kehitetään toimintamalleja romanien koulutuspolkujen edistämiseksi aina korkea-asteen koulutukseen asti. Hankkeen osatoteuttajina on myös toisen asteen oppilaitoksia, joiden kanssa tehdään yhteistä kehittämistyötä. Pääkaupunkiseudulla

käynnistyy huhtikuussa 2017 Maahanmuuttajat korkeakouluihin hanke, joka tukee maahanmuuttajien pääsyä korkeakouluopintoihin ja luo opiskelun aikaista työelämäverkostoa kielen oppimisen ja työllistymisen tueksi.

5)Toisen asteen opiskelijat voivat hakeutua avoimen opintoihin samalla tavalla kuin muutkin. Verkko-opintoina toteutuvat avoimen amkin jaksot mahdollistavat opintojen suorittamisen muiden opintojen ohessa. Ks. myös kohdassa 4 kuvattu kokeilu Suomen Diakoniaopiston kanssa.

Hankkeissa toteutettaviin erillisiin täydennyskoulutuksiin voivat osallistua myös toisen asteen opiskelijat.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

6. Miten kehittäte digitaalisia oppimisympäristöjä?

7. Minkälaista yhteistä tai vastavuoroisesti järjestettyä opintotarjontaa ja yhteistä oppimateriaalituentoa korkeakoulullanne on muiden korkeakoulujen kanssa?

8. Miten opettajien ja muiden toimijoiden digipedagogista osaaminen arvioidaan ja kehitetään? Mikä taho vastaa (digi)pedagogiikan kehittämisestä?

9. Mitä toimenpiteitä korkeakoululla on kaikille avoimen opintotarjonnan luomiseksi esimerkiksi erityisesti toisen asteen opiskelijoiden käyttöön?

6)Diak on vuoden 2016 alussa siirtynyt pääkaupunkiseudulla uudelle kampukselle. Se on moderni monipuolisella opusteknologialla varustettu oppimisympäristö, joka tukee vahvasti opetuksen digitalisointia. Kaikki oppimistilat mahdollistavat mm. yhteisen opetuksen muiden kampusten ja partnerikorkeakoulujen kanssa, opetuksen taltioimisen ja on-line osallistumisen. Opiskelijat voivat tarvittaessa lainata läppäreitä käyttöönsä. Porin ja Turun oppimisympäristöt on uudistettu vastaavan konseptin mukaisiksi. Oulussa ollaan siirtymässä uusiin tiloihin 2018 alussa ja Pieksämäen kampuksen tiloja uudistetaan kesän 2017 aikana. Näilläkin kampuksilla on jo nyt tilat etäopetukseen ja taltiointiin. Useilla opiskelijaryhmillä on käytössään Diakin hankkimat iPadit, mutta syksystä 2016 on siirrytty BYOD -käytäntöön. Kaikki valinnaiset opinnot ja osa pakollisista opinnoista toteutuu koko Diakin yhteisinä verkkototeutuksina. Englanninkielinen master-opetus toteutuu kansainvälisenä on-line toteutuksena yhteistyössä kenialaisten ja tansanialaisten partneriyliopistojen kanssa. Asioimistulkkauksen koulutus on valtakunnallinen monikampustoteutus, jossa osallistujia on eri puolilta maata. Vuonna 2017 suurin kehittämisaskel on siirtyminen uuteen oppimisalustaan MoodleRoomsiiin ja Peppi-järjestelmään (nykyiset järjestemät Fronter ja Primus). Ne mahdollistavat tiedon sujuvan siirtymän järjestelmien välillä ja vähentävät käytössä olevien järjestelmien määrää.

Terveysalalla laajennetaan simulaatio-opetusta ja kehitetään myös koulutusalojen yhteisiä simulaatioita. Simulaatioissa hyödynnetään monimuotoisesti erilaista teknologiaa. Helsingissä simulaatioissa käytetään Arcadan kanssa yhteisiä tiloja.

Diakin digipedagogisena vahvuutena on laaja pohja digitaalisuuden hyödyntämisessä esimerkiksi fyysisten välimatkojen aiheuttaman matkustamisen minimoimiseksi. Opetushenkilöstöstä lähes kaikilla on riittävä osaaminen verkko-opetuksen mielekkääseen toteuttamiseen, ja vuonna 2017 uuteen oppimisalustaan siirtymisen koulutukset tuottavat lisää digipedagogista osaamista ja yhteistä digikehittämistä Diakiin.

7)Diak toteuttaa pääosin verkossa toteutuvaa terveystieteen Global Health -masterkoulutusta yhteistyössä Arcadan ja kenialaisen University of Eastern Africa, Baratonin kanssa. Syksyllä 2017 käynnistyy sosiaalialan Master -Degree in International Community Development, Human Rights and Conflict Resolution yhteistyössä tansanialaisten Irangan yliopiston ja Sabastian Kolowa Memorial Universityn kanssa.

Arcadan kanssa käynnistyvät yhteiset kesälukukauden opinnot 2017. Kummankin amk:n kesäopintojen tarjonta on avoinna toisen amkin opiskelijoille. Creative Campus Arabia -hankkeessa kehitetään Arabia Cloud opintotarjontaa Diakin, Arcadan ja Metropolian kesken Arabian alueella. Yhteinen tarjonta käynnistyy kesälukukauden opinnoilla 2017. Arcadan kanssa valmistellaan sekä sosiaali- että terveystieteiden joittenkin opintojaksojen yhteistä / vastavuoroista toteuttamista. Näin voidaan yhdistää pienen ryhmä ja saada käyttöön laajempi osaamis pohja. Tässä yhteistyössä kieltenopetusta tullaan integroimaan substanssiopintoihin. Yhteistoteutukset käynnistyvät syksyllä 2017 ja laajenevat 2018. Kielten opetuksessa Diak valmistelee yhteistyötä myös Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa Porissa.

Humanistisen ammattikorkeakoulun kanssa on valmisteilla joidenkin humanistisen alan opintojaksojen vastavuoroinen toteuttaminen. Helsingin yliopiston käännöstieteen laitoksen kanssa on toteutettu asiantuntijavaihtoa ja opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua joihinkin partnerikorkeakoulun jaksoihin. Vastaavaa yhteistyötä on tehty Turun yliopiston kanssa viittomakielen opetuksessa. Diak on mukana oikeustulkkauksen erikoistumiskoulutuksen valmistelussa ja toteutuksessa.

Oulun yliopisto ja Centria ammattikorkeakoulu, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Kajaanin ammattikorkeakoulu, Lapin ammattikorkeakoulu, Oulun ammattikorkeakoulu ja Savonia ammattikorkeakoulu lisäävät ja syventävät keskinäistä yhteistyötään. Yhteistyö kattaa kahden- tai monenvälisten opintopolkujen rakentamisen ammattikorkeakoulututkinnon pohjalta yliopistoon ja vastaavasti yliopistosta alemman korkeakoulututkinnon jälkeen ammattikorkeakouluun. Lisäksi yhteistyön kohteena ovat yhteiset ja yhteistyössä toteutetut opintojaksot ja muu yhteistyö liittyen esim. asiantuntijavaihtoon, TKI-toimintaan ja tukipalveluihin. Tavoitteena on lisätä opintotarjontaa, tarjota sujuvia opintopolkuja, vähentää siltaopintojen määrää ja torjua opintojen keskeyttämistä. Toteutuksessa hyödynnetään verkko- ja monimuotokoulutusta ja se tukee osaltaan korkeakoulujen digiloikkaa. Modernit oppimisympäristöt mahdollistavat ympärivuotisen ja joustavan opiskelun. Käytännön toteutus alkaa pilotteina lukuvuonna 2016-17 ja vahvistuu edelleen lukuvuodesta 2017-18 alkaen.

Diak osallistuu korkeakoulujen yhteisten erikoistumisopintojen suunnitteluun ja toteutukseen (Lastensuojelutyö 30 op ja Monikulttuurisuuden asiantuntija 40 op). Diak osallistuu myös seuraavien erikoistumisopintojen valmisteluun: varhaiskasvatus, mielenterveys ja päihitteet, päiivystystyö ja tehohoito.

Diak osallistuu valtakunnalliseen okm:n rahoittamaan e-amk -hankkeeseen, joka käynnistyy keväällä 2017 Jyväskylän amk:n hallinnoimana.

8)Diakissa on toiminut jo vuosia opetusteknologiakeskus. Siellä on kolme kokoaikaista työntekijää, joiden tehtävänä on tukea henkilökunnan digipedagogista osaamista kouluttamalla ja ohjaamalla sekä seurata ja kokeilla uutta opetusteknologiaa ja sovelluksia ja tuoda niitä Diakin käyttöön. Kaikilla kampuksilla on verkkolehtorit, jotka tarjoavat digipedagogista lähtukea kampuksen opettajille ja opiskelijoille. Lisäksi valtakunnallisen HelpDeskin kautta autetaan opetusteknologian ongelmatilanteissa eri kampusten työntekijöitä. Vuoden 2017 alussa Diakissa aloitti sulautuvan oppimisen ja digitaalisen pedagogiikan yliopettaja. Hänen tehtäviinsä kuuluu digipedagogiikan kehittäminen kaikissa koulutuksissa. Koulutuksen tulosalueen tiimit (6 kpl) vastaavat digipedagogiikan käytännön toteutuksesta ja kehittämisestä vastuullaan olevissa opintojaksoissa. Henkilöstön osaamisen kehittämistarpeiden arviointi tapahtuu tiimeissä ja tavoitekeskusteluissa. Myös systemaattista verkkolomakkeeseen pohjautuvaa kartoitusta valmistellaan.

Opiskelijoiden digiosaamista kehitetään opintojen käynnistyessä, erilaisissa työpajoissa opintojen aikana sekä erillisellä e-osaamisen kurssilla.

Vuonna 2017 henkilöstön digipedagoginen koulutus ja kehittäminen fokusoidaan MoodleRooms ja Peppi-järjestelmien haltuunottoon. Muutos tukee yhteistä pedagogista kehittämistä, josta yleisellä tasolla vastaa sulautuvan oppimisen ja digitaalisen pedagogiikan yliopettaja.

9)Diakin avoimen ammattikorkeakoulun opinnot ovat avoimina myös toisen asteen opiskelijoille. Kaikki valinnaiset opintojaksot ja osa pakollisista opinnoista ovat verkkototeutuksia, jotka mahdollistavat osallistumisen paikasta riippumatta. Diakissa on kaikissa koulutuksissa avoimen opiskelijoita ns. polkuopiskelijoina, jolloin he opiskelevat aloittavien ryhmien mukana lukukauden tai useamman lukukauden ajan. Monilla polkuopiskelijoilla on lähihoitajaopinnot taustalla.

Ks. kokeilu Diakoniaopiston kanssa kysymyksen 4 vastauksessa.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

10. Onko korkeakoulussa tulevana kesänä aiempaa enemmän mahdollisuuksia suorittaa opintoja kaikilla aloilla?

11. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

10)Diakissa on mahdollista suorittaa kesäopintoina sekä valinnaisia että pakollisia opintojaksoja. Myös harjoitteluita voi suorittaa kesäaikana. Kesällä 2017 tarjonta laajenee erityisesti Arcadan ja Arabia Cloud - yhteistyön kautta.

11)Kesälukukauden opinnot toteutuvat pääsääntöisesti vain verkko-opintoina. Kaikki Diakin valinnaiset opinnot, osa ns. suuntaavista opinnoista ja osa pakollisista opinnoista toteutuu Diakin yhteisinä verkkokursseina, joille osallistuminen on mahdollista eri puolilta maata. Opinnoissa voi olla on-line kontaktiopetusta, mutta pääsääntöisesti ne toteutuvat joustavasti myös ajan suhteen. Asioimistulkkauksen koulutus toteutuu kokonaan monikampustoteutuksena, joka mahdollistaa koulutukseen osallistumisen kaikilta Diakin kampuksilta (ja/tai muualta) käsin. Kansainväliset master-ohjelmat käynnistyvät kahden viikon intensiivikurssilla partnerimaassa ja jatkuvat sen jälkeen verkko-opintoina.

Tki-toiminta tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden suorittaa opintojaan hankkeissa ja työelämäyhteistyössä.

E) MUUTA

12. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

13. Millaisia toimenpiteitä on meneillään erityisesti työssä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

14. Mitä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut kärkihanke 3 teemojen toimenpiteissä, erityisesti opiskelijavalinnoissa eri aloilla? Millaisilla toimilla korkeakoulu edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta asiakohdissa A-E?

12) Verkko-opinnot mahdollistavat opintojen sujuvan etenemisen ja kampusten yhteisen tarjonnan ja sujuvoittavat erilaisilla poikkeavilla hapseilla eteneviä. Lukukausien toteutuksia käydään läpi, jotta ne olisivat mahdollisimman sujuvia ja mielekkäitä kokonaisuuksia opiskelijoiden etenemisen kannalta. Opinnäytetyöprosessia kehitetään toimivammaksi. Rästien syntymistä ennaltaehkäistään erilaisin toimin ja järjestetään lisätukea esim. lääkelaskuihin, kieliopintoihin ja opinnäytetyöhön. Työelämäyhteistyötä on kehitetty osallistavan ja tutkivan kehittämisen periaatteiden suunnassa esim. yhteisöpajatoiminnassa ja lisäämällä työelämässä tapahtuvaa projektimuotoista oppimista. Nämä tukevat myös työllistymistä. Tki-toiminnassa tehdyt opinnot luovat opiskelijoille työelämäverkostoja ja mahdollistavat joustavan siirtymisen työelämään.

13) Diakissa on ollut jo vuosien ajan toimivat ahointikäytännöt. Niitä tarkistetaan säännöllisesti, jotta aiemmin hankittu osaaminen otetaan mahdollisimman laajasti huomioon. Asioimistulkkauksen koulutuksessa tehostetaan työkokemuksen opinnollistamista.

14) Valtakunnallisessa valintakokeiden kehittämistyössä tulisi huomioida maahanmuuttaja- ja romanintaustaiset hakijat. Esim. englanninkieliset osiot saattavat karsia hyviä maahanmuuttajataustaisia hakijoita, joiden englanninkieli ei ole vahva. Sähköiset aikarajatut esikarsintakokeet ovat romaneille haastavia ja saattavat estää heitä pääsemästä varsinaisiin valintakokeisiin. Diak on edistänyt näiden ryhmien korkeakouluvalmiuksia ja koulutukseen pääsyä hankkeiden ja niissä testattujen erillisvalintojen avulla.

Tasavertaisuus ylioppilastutkinnon ja ammatillisen tutkinnon välillä on huomioitava kehitettäessä todistusten huomioon ottamista valinnoissa.